FIL-PRIM'AWLA TAL-QORTI ~IVILI

IM}ALLEF

ONOR. JOSEPH R. MICALLEF LL.D.

ILLUM il-}amis, 27 ta' {unju, 2002.

Kaw\a Nru. 49
~itazz. Nru. 1708/00 JRM

Frances NAPIER

vs

Emanuel GALEA.

Il-Qorti,

Rat l-att ta`-~itazzjoni mressaq fis-16 t'Awissu, 2000, li bih l-attri`i ippremettiet:

Illi b'sentenza mog]tija mill-Prim'Awla tal-Qorti ~ivili nhar l-14 ta' {unju 1983 (~itazz. Nru. 986/82 CS) il-konvenut, li huwa l-proprjetarju tal-fond Nru. 34, Triq San Leonardu, Kirkop, [ie ordnat jag]laq it-tieqa li kien feta] b'mod illegali u abbu\iv g]al [ol-fond uffi`jalment immarkat bin-Nru. 9 fi Triq il-}aw], Kirkop, [ja' numru 4, fi Sqaq Nru. 1, fi Triq San Anard, Kirkop, proprjeta' tal-attri`i, fi \mien tlett [img]at mill-g]oti tas-sentenza bl-ispejje\ a karigu tieg]u u li kopja tag]ha qeg]da hawn ti[i annessa u markata b]ala Dok A;

Illi l-konvenut kien debitament esegwixxa dak ordnat mill-Onorabbli Prim'Awla tal-Qorti ~ivili u effettivament g]alaq it-tieqa minnu hekk miftu]a kif ordnat;

Illi f'dawn l-a]]ar [ranet il-konvenut, illegalment u abbu\ivament, re[a' feta], g]al [ol-fond proprjeta' ta' l-attri`i, l-istess tieqa mertu tas-sentenza aktar 'il fuq pre`itata;

Illi l-attri`i immedjatament li saret taf b'dan interpellat lill-konvenut permezz ta' ittra uffi`jali, li kopja tag]ha qeg]da hawn ti[i annessa u markata b]ala Dok B, sabiex jag]laq l-istess tieqa;

Illi l-a[ir tal-konvenut qieg]ed jikka[una inkonvenjent serju lill-attri`i u di piu' jammonta g]al disprezz lejn l-awtorita' tal-Qorti;

G]alhekk l-attri`i talbet lil din l-Onorabbli Qorti g]aliex m'g]andhiex:

1. Tiddikjara li bl-a[ir tieg]u l-konvenut irrenda ru]u]ati ta' disprezz lejn l-Awtorita' ta' din l-Onorabbli Qorti u filwaqt li ji[i ordnat jag]laq it-tieqa li huwa re[a' feta] kif aktar 'il fuq indikat, ji[u applikati kontra tieg]u s-sanzjonijiet skond il-li[i;

Bl-ispejje\, kompri\i dawk ta' l-ittra uffi`jali kontra l-konvenut li huwa n[unt in subizzjoni;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u l-lista tax-xiehda tal-attri`i flimkien ma\-\ew[(2) dokumenti mehmu\a mag]ha;

Rat in-Nota tal-E``ezzjonijiet tal-25 t'Ottubru, 2000, li biha l-im]arrek e``epixxa:

1. Illi fl-ewwel lok, it-talba ta' l-attri`i g]andha ti[i respinta peress illi l-konvenut segwa u esegwixxa l-ordni tal-Qorti ~ivili ta' l-14 ta' {unju, 1983 (~it. Nru. 986/82 CS) billi g]alaq it-tieqa in kwistjoni kif konfermat mill-istess attri`i fl-att minnha intavolata fit-tieni premessa;

2. Illi, ming]ajr pre[udizzju g]all-ewwel e``ezzjoni, t-talba attri`i hija nulla u kwindi bla effett g]all-finijiet kollha tal-li[i, peress illi g]all-allegat disprezz tal-Qorti, il-li[i tikkontempla pro`edura diversa (rikors);

3. Illi g]alhekk l-azzjoni proposta mhix sostenibbli peress illi l-a[ir minnu ilmentat jirrikjedi pro`eduri differenti;

4. Illi, ming]ajr pre[udizzju g]al premess, l-attur mhuwiex awtori\\at mil-li[i biex i]arrek lill-konvenut abba\i ta' disprezz tal-awtorita' tal-Qorti. Spetta g]ar-Re[istratur tal-Qorti tal-{ustizzja jag]mel dan;

5. Illi l-fond in kwistjoni huwa proprjeta ta' Emmanuel Galea u martu Doris Galea kon[untivament, u g]alhekk kellha tit]arrek ukoll l-imsemmija Doris Galea;

6. Salv e``ezzjonijiet ulterjuri jekk ikun il-ka\;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-im]arrek, flimkien ma\-\ew[(2) dokumenti mehmu\in mag]ha;

Rat in-Nota ta' Osservazzjonijiet tal-im]arrek imressqa fil-15 ta' Di`embru, 2000[1], dwar l-ewwel \ew[e``ezzjonijiet tieg]u;

Rat is-sentenza *in parte* tag]ha tas-7 ta' Marzu, 2001[2], li biha u g]ar-ra[unijiet hemm imsemmija, `a]det it-tieni e``ezzjoni tal-im]arrek;
Semg]et ix-xhieda tal-partijiet;

Semg]et it-trattazzjoni tal-avukati tal-partijiet;

Rat l-atti kollha tal-kaw\a, mag]duda l-affidavit imressqin mill-partijiet u d-dokumenti mehmu\in mag]hom;

---

[1] Pa[[. 26-7 tal-pro`ess;
[2] Pa[[. 31 sa 36 tal-pro`ess.

Rat id-Degrieti tag]ha tal-4 t' Ottubru, 2001, tal-15 ta' Frar, 2002, tat-2 ta' Mejju, 2002, u tal-20 ta' {unju, 2002, li bihom]alliet il-kaw\a g]as-sentenza;

Ikkunsidrat:

Illi b'din il-kaw\a, l-attri`i qeg]da titlob illi l-im]arrek ji[i kundannat jag]laq tieqa li tag]ti g]al fuq bini tag]ha. L-im]arrek kien [ie ordnat jag]laq l-imsemmija tieqa b'sentenza mog]tija minn din il-Qorti (diversament presjeduta) fl-14 ta' {unju, 1983, u kien fil-fatt wettaq dak ordnat lilu. Imma fl-2000 re[a' feta]ha u g]alhekk l-attri`i bdiet din il-kaw\a biex, minbarra li titlob li l-im]arrek jer[a' jag]laqha, jinstab]ati wkoll li b'g]amilu wera disprezz lejn il-Qorti u g]alhekk ji[i kundannat g]all-pwieni ma]suba fil-li[i;

Illi g]al din l-azzjoni, l-im]arrek laqa' billi qal li huwa wettaq dak li kienet ordnatlu jag]mel is-sentenza mog]tija minn din il-Qorti tal-14 ta' {unju, 1983; li l-azzjoni ma tiswiex g]aliex il-pro`edura li messha ntu\at g]al din l-g]amla ta' azzjoni ma [ietx im]arsa; li l-attri`i ma tistax tibda u twettaq f'isimha pro`eduri g]al disprezz; u li ladarba l-post fejn infet]et it-tieqa huwa tieg]u u ta' martu, din messha t]arrket ukoll;

Illi, kif ing]ad, dwar it-tieni e``ezzjoni, ng]atat minn din il-Qorti de`i\joni li `a]ditha;

Illi mill-provi mressqa jirri\ulta li (a) l-im]arrek kiseb il-post tieg]u 4, Sqaq Numru 1, Triq San Leonardu, }al Kirkop, fl-1981[3]; (b) fil-kuntratt li bih l-im]arrek kiseb id-dar tieg]u, jissemma li l-post huwa "*free and unencumbered having a window which overlooks the yard property of Maria |ahra*"; (`) fil-kaw\a li ntemmet bis-sentenza mog]tija fl-14 ta' {unju, 1983[4], l-im]arrek kien kontuma`i; (d) l-imsemmija sentenza saret [udikat u, fil-fatt, l-im]arrek jistqarr li wettaq dak li [ie

---

[3] Dok "A" f'pa[[. 16 sa 19 u Dok "C2", f'pa[[. 46-9 tal-pro`ess

[4] Dok "A", f'pa[[. 6 sa 8 tal-pro`ess

ordnat jag]mel u kien g]alaq it-tieqa[5]; (e) xi snin wara li ng]atat is-sentenza, l-im]arrek u martu re[g]u fet]u t-tieqa;

Illi dwar il-fatti li jsawru l-ka\ ftit hemm x'wie]ed jinfixel fih. Jidher li l-fatt wa]dieni li l-partijiet ma jaqblux dwaru huwa jekk l-attri`i g]adhiex tg]ix fil-post li tieg]u hija s-sid. L-im]arrek jg]id li huwa re[a' qatag]ha li jifta] it-tieqa g]aliex ra li l-attri`i kienet ilha ma tg]ix fil-post tag]ha u kienet fil-fatt qeg]da tipprova tbieg]u. Min-na]a l-o]ra, huwa w martu jsemmu `-`irkostanza e``ezzjonali u pjetu\a tal-qag]da ta' binhom Leandros u li dak li g]amlu kien fuq parir ta' tabib u mhux bi sfida lejn il-Qorti. L-attri`i taqbel[6] li hija m'g]adhiex tg]ix i\jed fil-post tag]ha, imma tis]aq li hija tid]ol fih qisu darba kull xahar. Hija stqarret ukoll li ma tafx li iben l-im]arrek ibati minn disabilita'. Il-fatt tal-qag]da ta' iben l-im]arrek huwa muri sewwa f'dokumenti mressqin mill-im]arrek innifsu[7]. Fuq kollox, l-im]arrek u martu jaqblu li kienu jafu bis-sentenza li ng]atat kontra tag]hom fl-1983 u kienu huma stess li g]alqu t-tieqa b'esekuzzjoni tag]ha. Jg]idu wkoll li lesti jimplimentaw kull de`i\joni tal-qorti mill-[did ukoll jekk tkun kontra tag]hom[8];

Illi fil-fehma tal-Qorti l-fatt ewlieni jibqa' li, tajjeb jew]a\in, hemm sentenza li g]addiet in [udikat, u li jaqblu jew ma jaqblux mag]ha l-im]arrek u martu, din torbothom. Is-sentenza torbothom mhux b'riferenza g]al `irkostanza partikolari dwar jekk l-attri`i tg]ixx jew le fil-post tag]ha, jew g]al xi \mien limitat li jg]addi jew jiskadi, imma torbothom f'kull `irkostanza, u minkejja dak li jinsab imni\\el fil-kuntratt li bih kisbu l-post tag]hom. G]aliex il-prin`ipju ewlieni huwa li l-[udikat jittimbra u jag]ti definizzjoni tal-qag]da legali tal-jeddijiet u obbligi rispettivi tal-partijiet li g]alihom japplika. Ma jidhirx li l-im]arrek u martu qatt appellaw minn dik is-sentenza jew ressqu pro`eduri g]al ritrattazzjoni tal-ka\. Mis-sottomissjonijiet tag]hom, l-im]arrek u martu jidher li dan kollu jafuh ukoll;

---

[5] Affidavit tal-im]arrek 12.9.2001, f'pa[[. 51 tal-pro`ess

[6] Ara xhieda tag]ha tal-4.10.2001 f'pa[54A tal-pro`ess

[7] Dokti "A" u "B" f'pa[[. 43 u 44 tal-pro`ess

[8] Affidavit tal-im]arrkin f'pa[. 42 u pa[. 51 tal-pro`ess

Illi g]alhekk, l-attri`i g]andha ra[un tistenna li t-tieqa ter[a' ting]alaq kif ordnat il-Qorti fis-sentenza tag]ha ta' dsatax-il (19) sena ilu;

Illi lanqas m'hemm dubju li min jisfida sentenza ta' Qorti li tkun saret [udikat ma jkunx qieg]ed jag]mel]a['o]ra g]ajr li juri nuqqas ta' rispett jekk mhux ukoll disprezz lejn l-awtorita' [udizzjarja u lejn l-ordni pubbliku li s-sentenza tkun stabiliet. Ordni ta' Qorti jista' jit]assar biss jew jintemm fix-xejn b'ordni kuntrarju ie]or tag]ha jew ta' Qorti o]ra, u sakemm dan ji[ri, huwa u jibqa' l-obbligu ta' min kien ordnat ja[ixxi skond dik l-ordni li jwettaq sewwa u b'reqqa dak minnu ordnat ta]t piena ta' disprezz fin-nuqqas[9];

Illi, madankollu, l-Qorti ma tistax tieqaf hawn. Fid-dawl tal-bidliet li se]]ew fil-li[i pro`edurali fl-1995 dwar eg]mejjel li jistg]u jitqiesu b]ala atti ta' disprezz, l-e``ezzjonijiet tal-im]arrek jie]du dawl u siwi mhux ta' min iwarrabhom. M'hemm l-ebda dubju li l-ksur li l-attri`i tg]id li l-im]arrek wettaq la sar fil-bini tal-Qorti u lanqas sar waqt xi pro`edura pendenti. G]alhekk, fin-nuqqas ta' dispo\izzjoni espressa tal-li[i li tg]id x'g]amla ta' sanzjoni jwassal mieg]u l-ksur ta' ordni mog]ti f'sentenza (g]all-kuntrarju ta' dak li l-li[i tipprovdi espressament dwaru fil-ka\ ta' ksur ta' ordni f'Mandat ta' Inibizzjoni[10]), irid japplika l-artikolu 997 tal-Kapitolu 12 tal-Li[ijiet ta' Malta;

Illi m'hemmx dubju li l-pro`ediment ta' disprezz huwa wie]ed ta' natura penali[11], ukoll jekk jie]du s-sura ta' pro`eduri `ivili. Kien ukoll f'dan is-sens li din il-Qorti tat is-sentenza preliminari tag]ha dwar it-tieni e``ezzjoni tal-im]arrek;

Illi dan i[ib mieg]u illi kull ma tg]id il-li[i dwar dan l-istitut g]andu jit]ares skond il-kelma tal-li[i u l-ispirtu li j]ares il-jeddijiet tal-"akku\at" f'dak kollu li jista' jitqies ta' natura

---

[9] Ara App. ~iv. **7.10.1997** fil-kaw\a fl-ismijiet ***Edward Camilleri noe vs Carmelo Vella***

[10] Ara art. 873(4) tal-Kap 12

[11] App. Kumm. **28.1.1991** fil-kaw\a fl-ismijiet ***Portelli vs Cachia et*** (Kollez. Vol: **LXXV.ii.526**)

penali. G]alhekk mhux permess li l-istitut tar-rispett li g]andu jin[ieb lill-Qorti jitwessa' b'analo[ija, tixbieh jew te]id minn min ikun ta' inizzjativa li ma hix mog]tija lilu mil-li[i. Kien min]abba f'hekk li l-bidliet fil-li[i pro`edurali fl-1995 stabilew min g]andu jedd jibda tali pro`eduri u f'liema `irkostanza, wara \mien twil fejn kien dibattut f'g]add ta' sentenzi l-problema tal-a[ent le[ittimu ta' pro`eduri b]al dawn;

Illi l-li[i tfisser min g]andu jibda pro`eduri ta' disprezz fl-artikolu 1003A tal-Kapitolu 12. F'dak l-artikolu persuna wa]da g]andha din is-setg]a u dik il-persuna m'hijiex individwu privat jew persuna li tallega li nkisrulha l-jeddijiet tag]ha. Dik il-persuna wa]danija mog]tija s-setg]a li tibda tali pro`eduri u li titqies b]ala attur fihom hija r-Re[istratur tal-Qrati. Hemm modi kif persuna li t]oss li sar kontra tag]ha g]amil li jista' jitqies b]ala wie]ed li jikkwalifika b]ala disprezz lejn il-Qorti ti[bed l-attenzjoni tar-Re[istratur biex jibda l-pro`eduri me]tie[a;
Illi g]alhekk il-Qorti hija tal-fehma li r-raba' e``ezzjoni tal-im]arrek Galea g]andha mis-sewwa u jmissha tintlaqa';

Illi dwar il-]ames e``ezzjoni tal-im]arrek, il-Qorti ma ssibx li l-[udizzju fih nuqqas bil-fatt biss li [ie m]arrek Emanuel Galea u mhux ukoll martu. Il-qofol ta' dawn il-pro`eduri kien is-sentenza li ng]atat fil-konfront tieg]u u hawn m'huwiex il-ka\ ta' g]amil li jista' jitqies b]ala att ta' amministrazzjoni straordinarja kif imfisser fl-artikolu 1322 tal-Kapitolu 16 tal-Li[ijiet ta' Malta. G]alhekk din l-e``ezzjoni tal-im]arrek m'hijiex milqug]a;

Illi dwar it-tielet e``ezzjoni, il-Qorti wkoll ma temminx li din tista' tintlaqa', g]aliex huwa `ar li l-azzjoni mibdija mill-attri`i m'hijiex wa]da esklussivament g]al sejbien ta']tija fuq disprezz, imma biex l-im]arrek ji[i ordnat mill-[did biex jag]laq it-tieqa li huwa feta] abbu\ivament. G]al dak ir-rimedju, l-attri`i ma kellhiex g]a\la o]ra g]ajr il-pro`edura b'`itazzjoni;

Illi, qabel tag]laq, il-Qorti t]oss li g]andha tappella lill-partijiet biex, lil hinn mill-konsiderazzjonijiet legali tal-ka\, u fid-dawl ta`-`irkostanzi umani tal-partijiet, ifittxu b'sens ta' rieda tajba

soluzzjoni li tista' tg]inhom ilkoll. G]aliex i\jed milli reb]a bis-sa]]a tad-dritt f'ka\ b]al dan i\jed minn f'o]rajn, l-akbar reb]a tkun dik tas-sens komun u l-mog]drija li din il-Qorti, g]alkemm tixtieq li jipprevalu, ma tistax timponi fuq il-partijiet;

G]al dawn ir-ra[unijiet, il-Qorti qeg]da tidde`iedi billi:

Filwaqt li **ti`]ad l-ewwel, it-tielet u l-]ames e``ezzjonijiet** tal-im]arrek Galea;

Tilqa' r-raba' e``ezzjoni tieg]u;

G]alhekk qeg]da **tilqa' t-talba attri`i** limitatament sabiex tordna lill-im]arrek jer[a' jag]laq it-tieqa li huwa feta] ming]ajr jedd u bi ksur tas-sentenza mog]tija mill-Prim'Awla tal-Qorti ~ivili fl-14 ta' {unju, 1983, fil-kaw\a fl-ismijiet "Frances |ahra vs Emanuel Galea" u li g]addiet f'[udikat, i\da **ti`]adha** kwantu talbet il-kundanna tal-im]arrek g]all-pwieni tad-disprezz;

G]all-finijiet ta' din is-sentenza, il-Qorti qeg]da **tordna lill-im]arrek** li jag]mel ix-xog]lijiet me]tie[a sa mhux i\jed tard minn xahar kalendarju millum, u fin-nuqqas qeg]da tawtori\\a lill-attri`i sabiex tag]mel hi x-xog]ol me]tie[bi spejjez tal-im]arrek; u

Fi`-`irkostanzi tal-ka\ u min]abba li dan kollu se]] minn g]amil l-im]arrek, **tikkundanna lill-im]arrek** i]allas l-ispejje\ kollha tal-kaw\a, flimkien ma' dawk marbutin mas-sentenza preliminari tas-7 ta' Marzu, 2001.

Moqrija

ONOR. JOSEPH R. MICALLEF LL.D.,
27 ta’ {unju, 2002

Charles Falzon,
Deputat Re[istratur,
27 ta’ {unju, 2002